

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **R. R.** i **D. L.**,
skazanych z art. 258 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2023 r.
w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 532 § 3 k.p.k.),
wniosku obrońcy skazanych
o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją
wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z dnia 28 grudnia 2022 r., sygn. II AKa 324/21,
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie
z dnia 20 kwietnia 2018 r., sygn. IV K 250/13,

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

W złożonej przez obrońcę skazanych R. R. i D. L. kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 grudnia 2022 r., sygn. II AKa 324/21, jej autor sformułował wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że przystąpienie do wykonania tego wyroku przed rozpoznaniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia spowoduje skutek w postaci „bezzasadnego pozbawienia wolności”, który jest skutkiem nieodwracalnym, a także wskazał na zasadność zarzutów kasacyjnych oraz ich doniosłość.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanych R. R. i D. L. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Suspensywność zaskarżonego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym ma charakter wyjątkowy, jedynie w szczególnych przypadkach dopuszczalne jest wstrzymanie zaskarżonego kasacją rozstrzygnięcia. Wyrok posiadający atrybut prawomocności podlega bezzwłocznemu wykonaniu (art. 9 § 1 i 2 k.k.w.). Regulacja ta bazuje na przyjęciu, że rozstrzygnięcie to korzysta z domniemania prawidłowości (*res iudicata pro veritate habetur*). Z kolei implikacją tego założenia dla postępowania zainicjowanego wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia – którego przedmiot stanowi weryfikacja prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, którym poddano kontroli wyrok sądu I-szej instancji – jest to, że wniesienie kasacji nie wstrzymuje w sposób automatyczny wykonania prawomocnego rozstrzygnięcia.

Przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie określa przesłanek skutkujących wstrzymaniem wykonania zaskarżonego kasacją orzeczenia (lub innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji). W judykaturze przyjmuje się jednak, że wstrzymanie wykonania orzeczenia możliwe jest w razie kumulatywnego zmaterializowania się dwóch kryteriów.

Po pierwsze chodzi o to, że ocena zarzutów wyartykułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia (dokonana, co wypada podkreślić, wyłącznie na potrzeby rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wydania rozstrzygnięcia o charakterze incydentalnym) pozwala już *prima facie* na stwierdzenie wysokiego prawdopodobieństwa ich zasadności oraz postawienia - w miarę kategoriycznej - prognozy co do możliwości uwzględnienia zarzutów kasacyjnych przez Sąd Najwyższy. Niezbędne jest więc ustalenie, że postawione orzeczeniu sądu odwoławczego zarzuty (i argumentacja zaprezentowana na ich poparcie) w kasacji dają asumpt do przyjęcia poglądu o ewidentnej, niejako "rzucającej się w oczy" wadliwości zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego. Po wtóre zaś, konieczne jest wykazanie przez autora wniosku, że dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla skazanego.

Przy analizie potrzeby wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia w związku z wniesieniem kasacji posiłkowo należy posługiwać się także rezultatem

oceny, czy ewentualne wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia zarzutu bądź zarzutów sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia doprowadziłoby do wydania przez najwyższą instancję sądową orzeczenia skutkującego potrzebą odstąpienia od dalszego wykonywania wobec skazanego orzeczonej w stosunku do niego kary (czy środka karnego). Nie w każdym bowiem przypadku stwierdzenia istnienia wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia zarzutów kasacyjnych nieodzowne stanie się wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia - także z uwagi na uwarunkowania wynikające z innych zasłogi współkształtujących aktualny status prawny skazanego w płaszczyźnie wykonywania orzeczonych wobec niego (innych) kar.

Nie przesądzając obecnie treści rozstrzygnięcia, które po merytorycznym rozpoznaniu kasacji zapadnie w niniejszej sprawie i finalnej oceny zaprezentowanych w niej zarzutów, należy stwierdzić, że zupełnie wstępna analiza zarzutów postawionych w kasacji obrońcy skazanych – dokonana przez Sąd Najwyższy jedynie w ograniczonym zakresie, bo tylko w płaszczyźnie niezbędnej dla rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wyłącznie na użytek rozpoznania tego wniosku – nie upoważnia do wyrażenia poglądu, iżby zarzuty te były zasadne w stopniu oczywistym ("rzucającym się w oczy") czy formułowania stanowczej prognozy o istnieniu szczególnie wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia tych zarzutów w wyniku rozpoznania kasacji wniesionej przez obrońcę skazanych. Tymczasem – jak już powiedziano wyżej – to wyłącznie stwierdzenie zaistnienia tych okoliczności otwiera drogę do rozważenia potrzeby wstrzymania wykonania orzeczenia zaskarżonego kasacją.

Należy przy tym zwrócić uwagę na to, że obrońca skazanych formułując wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego rozstrzygnięcia wskazuje głównie, iż wdrożenie kary do wykonania – przed rozpoznaniem kasacji – spowoduje dla R.R. i D. L. nieodwracalny skutek w postaci „bezzasadnego pozbawienia wolności”. Twierdzenie to jednak uznać należy za nieuprawnione, skoro pozbawienie wolności jest konsekwencją wydania prawomocnego wyroku skazującego wobec popełnienia przez ww. przypisanych im przestępstw z art. 258 § 1 k.k.

Sumując należy zatem stwierdzić, że brak było jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia sformułowanego w kasacji obrońcy skazanych wniosku o

wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 grudnia 2022 r.

AG

[ał]